

Pradžia>Teisės specialistų paieška>Teisinių profesijų rūšys

Teisinių profesijų rūšys

Rumunija

Šiame puslapyje apžvelgiamos teisininkų profesijos Rumunijoje.

Teisininkų profesijos. Įžanga

Rumunijoje verčiamasi šiomis teisininkų profesijomis:

prokuroro;
teisėjo;
advokato;
teisės patarėjo;
valstybinio notaro;
teismo antstolio;
teismo tarnautojo;
teisėjo padėjėjo;
magistrato padėjėjo

Prokurorai

Organizacinė sistema

Rumunijos prokuratūros sistemą sudaro:

prie apeliacinių teismų, apygardos teismų, nepilnamečių ir šeimos bylų teismų bei apylinkės teismų veikiančios prokuratūros;

prie karo teismų veikiančios prokuratūros.

Aukščiausia hierarchinę vietą užima prie Aukštojo Kasacinio Teisingumo Teismo veikianti prokuratūra, įskaitant specializuotus jos padalinius (Nacionalinį kovos su korupcija departamentą (DNA) ir Organizuotų nusikaltimų ir terorizmo tyrimo departamentą (DIICOT)).

Pirmasis lygmuo: prokuratūros, veikiančios prie apylinkės teismų (176).

Antrasis lygmuo: prokuratūros, veikiančios prie apygardos teismų (42), ir prokuratūra, veikianti prie nepilnamečių ir šeimos bylų teismo (1).

Trečiasis lygmuo: prokuratūros, veikiančios prie apeliacinių teismų (15).

Aukščiausioji magistratų taryba (CSM) – tai centrinė institucija, teismų sistemoje atsakinga už prokurorų profesinės veiklos reguliavimą. Teisėjų ir prokurorų profesinį rengimą ir kvalifikacijos kėlimą organizuoja **Nacionalinis magistratų institutas (INM)** – viešojo sektoriaus įstaiga, prižiūrima Aukščiausiosios magistratų tarybos. Prokuratūros sistema savo funkcijas atlieka per prokurorus, dirbančius prokuratūrose. Prokuratūros veikia prie visų teismų, išskyrus specializuotus profesinės etikos teismus.

Baudžiamasis procesas, vykdomas prokuratūrų prie apeliacinių teismų, apygardos teismų bei nepilnamečių ir šeimos bylų teismų.

Prokuratūrų institucinė hierarchija:

Aukščiausią hierarchinę vietą užima prie Aukštojo Kasacinio Teisingumo Teismo veikianti prokuratūra (Generalinė prokuratūra), kuriai vadovauja Rumunijos generalinis prokuroras. Ji koordinuoja prie 15 apeliacinių teismų veikiančių prokuratūrų veiklą.

Prokuratūros prie apeliacinių teismų koordinuoja prie 43 apygardos teismų (įskaitant specializuotą nepilnamečių ir šeimos bylų teismą) veikiančių prokuratūrų veiklą. Kiekvienai jų vadovauja vyresnysis prokuroras.

Prokuratūros prie apygardos teismų koordinuoja prokuratūrų prie 176 veikiančių apylinkės teismų veiklą, kiekvienai jų vadovauja pirmasis prokuroras.

Prokuratūros prie 176 veikiančių apylinkės teismų – tai pirmoji (žemiausia) hierarchijos grandis, kiekvienai jų vadovauja pirmasis prokuroras.

Generalinėje prokuratūroje prie Aukštojo Kasacinio Teisingumo Teismo veikia du atskiri specializuoti padaliniai: Tai:

Nacionalinis kovos su korupcija departamentas (DNA), atsakingas už korupcijos nusikaltimų tyrimą ir kaltininkų baudžiamąjį persekiojimą. Jam vadovauja vyriausiasis prokuroras.

Organizuotų nusikaltimų ir terorizmo tyrimo departamentas (DIICOT), atsakingas už organizuotų nusikaltimų ir terorizmo tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą.

Jam vadovauja vyriausiasis prokuroras, kurio veiklą prižiūri Rumunijos generalinis prokuroras.

Baudžiamasis procesas, vykdomas prokuratūrų prie karo teismų

Baudžiamąjį procesą dėl karinio personalo padarytų nusikaltimų vykdo karo prokuratūros, turinčios karinių subjektų teisinį statusą. Jos veikia prie apygardos karo teismų, Bukarešto karo teismo ir Bukarešto apeliacinio karo teismo.

Prokurorų funkcinė hierarchija

Prokurorų veikla turi atitikti teisėtumo, nešališkumo ir hierarchinės kontrolės principus.

Vadovaudamiesi įstatymais, prokurorai užtikrina ir gina žmogaus orumą ir asmenų teises.

Kiekvienos prokuratūros prokurorai atskaitingi tos prokuratūros vadovui, kuris pats atskaitingas aukštesnės hierarchinės pakopos prokuratūros vadovui.

Generalinės prokuratūros prie Aukštojo Kasacinio Teisingumo Teismo generalinis prokuroras, Nacionalinio kovos su korupcija departamento vyriausiasis prokuroras ir prokuratūros prie apeliacinio teismo vyresnysis prokuroras jiems pavaldžius prokurorus gali kontroliuoti tiesiogiai arba per paskirtuosius prokurorus.

Funkcijos ir pareigos

Rumunijoje yra dviejų kategorijų prokurorai:

civiliniai prokurorai, atsakingi už civilių asmenų padarytų nusikaltimų tyrimą ir kaltininkų baudžiamąjį persekiojimą;

kariniai prokurorai, pirmiausia atsakingi už karinio personalo narių padarytų nusikaltimų tyrimą ir kaltininkų baudžiamąjį persekiojimą.

Nacionalinės prokurorų kategorijos yra šios:

Rumunijos generalinis prokuroras (vadovauja Generalinei prokuratūrai prie Aukštojo Kasacinio Teisingumo Teismo);

vyriausieji prokurorai (vadovauja Nacionaliniam kovos su korupcija departamentui ir Organizuotų nusikaltimų ir terorizmo tyrimo departamentui);

vyresnieji prokurorai (prokuratūrų prie apeliacinių teismų vadovai);

pirmieji prokurorai (prokuratūrų prie apygardos ir apylinkės teismų vadovai);

skyrių vadovai (prokuratūrų vidaus skyriams vadovaujantys prokurorai);
departamentų vadovai (prokuratūrų vidaus departamentams vadovaujantys prokurorai);
biurų vadovai (prokuratūrų vidaus biurams vadovaujantys prokurorai);
prokurorai.

Prireikus teisingumo ministras *ex officio* arba Aukščiausiosios magistratų tarybos prašymu gali kontroliuoti prokurorus per Rumunijos generalinio prokuroro, Nacionalinio kovos su korupcija departamento pagrindinio prokuroro arba paties teisingumo ministro paskirtus prokurorus, ir patikrinti:

prokurorų veiklos valdymo efektyvumą;
prokurorų veiklos rezultatus ir užduočių vykdymą;
prokurorų darbinį santykių su piliečiais ir kitais su jų darbu susijusiais asmenimis kokybę.

Nei priemonių, kurių prokurorai gali imtis per baudžiamąjį procesą, spektras, nei atitinkami nutarimai netikrinami.

Teisingumo ministras gali prašyti Rumunijos generalinio prokuroro arba, jei taikytina, Nacionalinio kovos su korupcija departamento vyriausiojo prokuroro pateikti prokuratūrų veiklos ataskaitą ir gali duoti nurodymus dėl priemonių, kurių reikia imtis nusikalstamumo prevencijai ir veiksmingai kovai su nusikalstamumu.

Generalinė prokuratūra prie Aukštojo Kasacinio Teisingumo Teismo teikia Aukščiausiajai magistratų tarybai ir teisingumo ministrui metinę veiklos ataskaitą, o pastarieji pateikia Rumunijos parlamentui išvadas dėl šios ataskaitos.

Teisėjai

Organizacinė sistema

Aukščiausioji magistratų taryba (CSM) – tai centrinė institucija, teismų sistemoje atsakinga už prokurorų profesinės veiklos reguliavimą. Teisėjų ir prokurorų profesinį rengimą ir kvalifikacijos kėlimą organizuoja [Nacionalinis magistratų institutas \(INM\)](#) – viešojo sektoriaus įstaiga, prižiūrima Aukščiausiosios magistratų tarybos.

Funkcijos ir pareigos

Rumunijoje teisėjai specializuojasi nagrinėti šių tipų bylas:

civilines ir civilinio vykdymo bylas;
baudžiamąsias ir bausmių vykdymo bylas;
komercines bylas (bankroto teisėjai);
nepilnamečių ir šeimos bylas;
administracines ir mokesčių bei finansų bylas;
darbo ginčų ir socialinio draudimo bylas;
konstitucines bylas;
karo bylas.

Teisininko profesijos organizacinė sistema. Advokatai

Advokatai

Centrinė institucija, atsakinga už advokatų profesinę veiklą, yra [Rumunijos nacionalinė advokatūra \(UNBR\)](#) – viešajam interesui atstovaujantis juridinis asmuo, apimantis visas Rumunijos advokatūras. Ji užtikrina kvalifikuotą teisės į gynybą įgyvendinimą, jai priklausančių advokatų profesinę kompetenciją ir drausmę, taip pat jų orumo ir garbės gynimą. Rumunijos nacionalinei advokatūrai priklauso visos Rumunijoje veikiančios advokatūros.

Teisinių duomenų bazės

Informacija apie Rumunijos advokatus pateikiama [Rumunijos nacionalinės advokatūros](#) interneto svetainėje.

Ar šia duomenų baze galima naudotis nemokamai?

Taip

Teisės patarėjai

Teisėje numatyta, kad, vadovaudamiesi asociacijų ir fondų įstatymu, teisės patarėjai gali burtis į asociacijas pagal veiklos sritį ir profesinius interesus apylinkės lygmeniu arba, tam tikrais atvejais, į nacionalines asociacijas. Viena iš profesinių asociacijų, įsteigtų pagal asociacijų ir fondų įstatymą, yra [Rumunijos teisės patarėjų sąjunga \(OCJR\)](#). Jai priklauso visų apskričių teisės patarėjų asociacijos. Teisės patarėjai gali burtis ir į kitas profesines asociacijas. Teisės patarėjų sąrašai pagal apskritis skelbiami atskirų OCJR priklausančių asociacijų svetainėse. (Nuorodos skelbiamos OCJR svetainėje)

Valstybiniai notari

Organizacinė sistema

Rumunijos teisingumo ministerija pagal įstatymus teikti notarines paslaugas pavedė [Nacionalinei valstybinių notarų sąjungai \(UNNP\)](#). Nacionalinė valstybinių notarų sąjunga yra valstybinių notarų profesinė organizacija, atsakinga už notarų profesinės veiklos organizavimą, jos narių profesinių interesų apsaugą ir profesijos reputacijos bei autoriteto gynimą. Visi notari yra sąjungos nariai. Notari susibūrę į 15 valstybinių notarų rūmų prie atitinkamų apeliacinių teismų.

Funkcijos ir pareigos

Rumunijos valstybiniai notari teikia tokias teises paslaugas:

rengia paveldėjimo pagal įstatymą ir pagal testamentą dokumentus;
sudaro sutartis (pirkimo–pardavimo sutartis, mainų sutartis, išlaikymo sutartis, dovanojimo sandorius, hipotekos sutartis, asmeninių daiktų įkeitimo sutartis, išperkamosios nuomos sutartis, nuomos sutartis) ir kitus aktus (garantijas, kurių prašo atitinkamos institucijos iš savo administratorių);
rengia įmonių, asociacijų ir fondų įstatus;
tvirtina dokumentų tikrumą;
legalizuoja parašus, parašų pavyzdžius ir antspaudus;
atlieka visas kitas įstatymų nustatytas notarines funkcijas.

Kitos teisininkų profesijos

Teismo antstoliai

Rumunijos nacionalinė antstolių sąjunga (UNEJ) yra juridinio asmens statusą turinti profesinė antstolių organizacija, kuriai priklauso visi antstoliai. Ji atsakinga už antstolių profesinės reputacijos bei autoriteto gynimą. Pagrindinė jos užduotis – atstovauti savo narių profesiniams interesams ir juos ginti. Antstoliai susibūrę į 15 rūmų prie atitinkamų apeliacinių teismų.

[Rumunijos nacionalinės antstolių sąjungos interneto svetainėje](#) pateikiamas antstolių sąrašas.

Teismo tarnautojai

[Aukščiausioji magistratų taryba](#) – tai centrinė institucija, teismų sistemoje atsakinga už teismo tarnautojų veiklos reguliavimą.

Nacionalinė teismo tarnautojų mokykla (SNG) yra viešojo sektoriaus įstaiga, prižiūrima Aukščiausiosios magistratų tarybos. Ji atsakinga už teismo tarnautojų profesinį rengimą ir kvalifikacijos kėlimą.

Rumunijos teismų sistemoje yra kelių kategorijų teismo tarnautojų:

posėdžių sekretoriai;
statistikos sekretoriai;
tyrimų sekretoriai;
IT darbuotojai;
archyvarai;
kanceliarijos darbuotojai.

Daugiau informacijos apie šią profesiją galima rasti šiame [dokumente](#) (354 Kb) .

Teisėjo padėjėjai

Jie priklauso teisėjų kolegijoms pirmosiose darbo ir socialinio draudimo ginčų bylose.

Jie dalyvauja svarstymuose, turi patariamąjį balsą ir pasirašo teismo sprendimus, jų nuomonė įrašoma į teismo sprendimą, jie pateikia atskirųjų nuomonių motyvus. Kai kolegijoje yra teisėjo padėjėjų, pirmininkas gali vienam iš jų pavesti suredaguoti teismo sprendimą.

Teisėjo padėjėjų kandidatūras iškelia teisingumo ministras, jas 5 metų laikotarpiui siūlo Ekonomikos ir socialinių reikalų taryba; jie privalo būti tokį patį laikotarpį jau ėję teisines pareigas ir turi atitikti visas įstatyme nustatytas sąlygas.

Per savo kadenciją teisėjo padėjėjai turi stabilų statusą, vadovaujasi tik įstatymu, priima įstatymu teisėjams nustatytą priesaiką ir jiems taip pat taikomos teisėjams ir prokurorams taikytinos teisės nuostatos dėl prievolių, draudimų, nesuderinamumo, išimčių, drausminių sankcijų ir pašalinimo iš pareigų priežasčių.

Bendras teisėjo padėjėjų pareigybių skaičius ir jų priskyrimas teismams, priklausomai nuo darbo krūvio, nustatomas Teisingumo ministerijos įsakymu.

Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybos taikomos kandidatų į teisėjo padėjėjus, kuriuos vėliau tvirtina Teisingumo ministerija, iškėlimo sąlygos, atrankos ir siūlymo procedūra, taip pat jų delegavimo, atšaukimo ir perkėlimo sąlygos nustatomos vyriausybės nutarimu.

Magistrato padėjėjai

Aukštasis Kasacinis Teisingumo Teismas turi magistrato padėjėjų, kurie dalyvauja posėdžiuose, grupę.

Magistrato padėjėjai atlieka šias pareigas:

užtikrina, kad posėdžių sekretoriai ir archyvarai pasirūpintų viskuo, ko reikia sklandžiai posėdžių eigai, vadovauja posėdžių sekretoriaus darbui;

bylos nagrinėjimo metu rengia tam tikras ataskaitas (dėl apeliacinio skundo leistinumo iš esmės ir dėl kasacinio skundo pareiškimo);

kiekvienoje byloje registruoja šalių ir prokuratūros kalbas ir teismo paskirtas priemones;

rengia protokolus, išskyrus posėdžių protokolus;

dalyvauja svarstymuose, turėdami patariamąjį balsą;

rengia teismo sprendimus, kaip yra nurodęs kolegijos pirmininkas, laikosi teismo terminų ir kt.

Išsamus magistrato padėjėjų darbo aprašymas pateiktas šiame [dokumente](#) (126 Kb) .

Paskutinis naujinimas: 10/01/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.